

VIDAUS VERTINIMAS

2012-2013 M. M.

ATASKAITA

Parengė: audito ir tyrimų specialistė
Diana Judkevič

TIKSLAS

išnagrinėti mokymosi poreikių nustatymą ir mokymosi veiklos diferencijavimą gimnazijoje

UŽDAVINIAI

- Iširti mokytojų nuomonę apie mokymosi poreikių nustatymą ir mokymosi veiklos diferencijavimą;
- Atskleisti mokinių nuomonę dėl mokymosi poreikių ir mokymosi veiklos diferencijavimo;
- Pateikti siūlymus dėl veiklos tobulinimo;
- Įsivertinti rodiklius pagal sukurtas iliustracijas.

VERTINAMOJO TYRIMO METODIKA

- ◉ Įsivertinimo modelis: *How good is your school?* modelis;
- ◉ Tyrimo metodai: anketavimas, IQES online Lietuva, giluminis interviu, stebėjimas;
- ◉ Gautos informacijos apibendrinimas: statistinė duomenų analizė, apklausos duomenų analizė.

ILIUSTRACIJOS (1)

2.5.1. MOKYMOSI POREIKIŲ NUSTATYMAS

4 lygis	2 lygis
<p>Kasmet sistemingai tiriami mokinių poreikiai, o gauti rezultatai analizuojami mokytojų tarybos posėdyje.</p> <p>90 – 100 proc. mokinių ugdymosi poreikiai tenkinami: pagal mokinių pageidavimus siūloma pasirenkamųjų dalykų; mokiniams siūlomi dalykų moduliai.</p> <p>100 proc. III – IV kl. mokiniams sudaryti individualūs mokymosi planai. Mokiniams sudaryta galimybė rinktis ir keisti mokomuosius dalykus, programas.</p> <p>Mokymo(si) uždaviniai visada formuluojami atsižvelgus į mokinių lygį.</p> <p>Gimnazijoje veikia 10 įvairių būrelių.</p> <p>Mokiniams teikia pagalbą socialinis pedagogas, psichologas ir karjeros specialistas.</p>	<p>Kartą į penkis metus tiriami mokinių poreikiai, o gauti rezultatai analizuojami mokytojų tarybos posėdyje.</p> <p>30 – 40 proc. mokinių ugdymosi poreikiai ne visada tenkinami: nepakankamas mokomųjų dalykų pasirinkimas.</p> <p>III – IV kl. mokiniai negali koreguoti individualių mokymosi planų, nesudaromos pasirinkto dalyko grupės.</p> <p>Mokymo(si) uždaviniai formuluojami nepakankamai įvertinus mokinių lygį.</p> <p>Gimnazijoje veikia 4 būreliai.</p> <p>Mokiniams dalinai teikiama socialinio pedagogo, psichologo, karjeros specialisto pagalba.</p>

ILIUSTRACIJOS (2)

2.5.2. MOKYMOSI VEIKLOS DIFERENCIJAVIMAS

4 lygis	2 lygis
<p>100 proc. klasės, grupės suformuotos pagal mokinių poreikius, pasiekimus. Mokiniai gali pereiti iš vienos grupės, klasės į kitą. 90 – 100 proc. mokytojų mokymo veiklą, turinį, tempą parenka pagal mokinių grupės poreikius, gebėjimus – naudojamos skirtingos mokymo priemonės, taikomi skirtingi atsiskaitymo būdai. 90 proc. mokytojų sistemingai diferencijuoja ir individualizuoja veiklą pamokoje. 90 proc. mokinių gali atlikti paskirtas užduotis be mokytojo pagalbos.</p>	<p>Klasės, grupės suformuotos neatsižvelgiant į mokinių poreikius, pasiekimus. Mokiniai negali pereiti iš vienos grupės, klasės į kitą. 30 – 40 proc. mokytojų mokymo veiklą, turinį, tempą parenka pagal mokinių grupės poreikius, gebėjimus. Naudojamos tokios pat mokymo priemonės, atsiskaitymas viena forma. 30 proc. mokytojų sistemingai diferencijuoja ir individualizuoja veiklą pamokoje. 30 – 40 proc. mokinių gali atlikti paskirtas užduotis be mokytojo pagalbos.</p>

MOKINIŲ APKLAUSA APIE MOKYMOSI POREIKIŲ NUSTATYMĄ, MOKYMOSI VEIKLOS DIFERENCIJAVIMĄ

- ⦿ Apklausos atlikimo data: 2013 m. vasario 26 d.
- ⦿ Tyrimo dalyviai: I - IV klasių mokiniai
- ⦿ Tyrime dalyvavo: 217 mokinių; mergaičių 126, berniukų 90, nenurodyta 1
- ⦿ Respondentai sudaro 51,2 proc. visų gimnazijos mokinių

5 AUKŠČIAUSIOS REIKŠMĖS

<i>5 aukščiausios reikšmės (mokiniai teiginiui ko gero pritaria arba visiškai pritaria)</i>	
7. Pamokos metu į užduočių atlikimą įtraukiami visi klasės mokiniai	83,4%
3. Jei mokiniui ar mokinių grupei pamokos metu prireikia pagalbos atliekant užduotis, mokytojai tą pagalbą visada suteikia	81,4%
5. Per pamoką mokiniai, jei reikia, gali pasilengvinti skiriamų užduočių atlikimą: mokytojai leidžia naudotis žodynu, atlikti užduotį kartu su draugu ir pan.	80,5%
12. Būna taip, kad vienomis dienomis mūsų klasei užduoda labai daug namų darbų, o kitomis – labai mažai arba apskritai nieko	76,9%
13. Būna taip, kad mokytojai kontrolinį darbą pavadina savarankišku ir tada rašome kelis kontrolinius darbus per dieną	76%

IŠVADOS

Analizuojant 5 aukščiausias tyrimo metu įvertintas reikšmes prieiname išvadą, kad pamokos metu į užduočių atlikimą įtraukiami visi klasės mokiniai taip teigia 83,4 proc. apklaustų mokinių. 81,4 proc. respondentų teikia, kad jeigu mokiniui ar mokinių grupei prireikia pagalbos atliekant užduotį mokytojas tą pagalbą visada suteikia. 80,5 proc. apklaustųjų pritaria, kad mokiniai gali pasilengvinti užduotį esant poreikiui, mokytojai leidžia naudotis žodynu arba gali užduotį atlikti artu su draugu. Tyrimo metu paaiškėjo, kad anksčiau išvardinti teiginiai priskiriami prie aukščiausių reikšmių. 76,9 proc. mokinių teigia, kad būna taip, kad vienomis dienomis klasei užduodama daug namų darbų, o kitą dieną labai mažai arba nieko. Net 76 proc. mokinių teigia, kad būna taip, kad mokytojas kontrolinį darbą pavadina savarankišku ir tada per dieną mokiniai rašo po kelis kontrolinius.

5 ŽEMIAUSIOS REIKŠMĖS

<i>5 žemiausios reikšmės (mokiniai teiginiui ko gero nepritaria arba visiškai nepritaria)</i>	
6. Pamokų metu mokyklos mokytojai leidžia, vieniems atlikti užduotį raštu, o kitiems – žodžiu	77%
9. Mokytojai pamokos metu mokiniams skiria skirtingas užduotis	68,7%
8. Mokytojai pamokos metu pateikia įvairius tos pačios užduoties variantus, pvz., kokią nors užduotį ir šalia jos praplėstą arba susiaurintą tos pačios užduoties variantą. Mokiniai gali pasirinkti, kuri užduoties variantą atlikti	54,9%
1. Mokiniai pamokos metu gali pasirinkti, kiek jie sugebės išmokti žodžių ar atlikti pratimų	54,4%
11. Pagal mokinių norus siūloma pasirenkamųjų dalykų	33,4%

IŠVADOS

Apibendrinant 5 žemiausias reikšmes nurodytas tyrimo metu, galima teigti jog 77 proc. mokinių nesutinka su teiginiu, kad mokytojas leidžia vieniems mokiniams tą pačią užduotį atlikti raštu, o kitiems žodžiu. 68,7 proc. mokinių teigia, kad mokytojas pamokos metu neskiria skirtingų užduočių mokiniams. 54,9 proc. mokinių nesutinka su teiginiu, kad mokytojai pateikia kelis tos pačios užduoties variantus, o mokinys gali pasirinkti kokį variantą jam atlikti. 54,4 proc. mokinių nesutinka su teiginiu, kad mokiniai gali pasirinkti pvz. kiek žodžių ar pratimų jis galės atlikti. 33,4 proc. apklaustųjų teigia, kad nėra siūloma pasirenkamųjų dalykų pagal mokinių norus.

MOKYTOJŲ APKLAUSA APIE MOKYMO IR MOKYMOSI DIFERENCIJAVIMĄ

- ⦿ Apklausos atlikimo data: 2013 m. kovo 21 d.
- ⦿ Tyrimo dalyviai: gimnazijos mokytojai
- ⦿ Tyrime dalyvavo: 36 mokytojai; vyrai 5, moterys 25, nenurodyta 6
- ⦿ Respondentai sudaro 72 proc. visų gimnazijos mokytojų

Klausimų su atsakymų skale rezultatai

Vienu žvilgsniu: Klausimai su aukščiausiomis ir žemiausiomis vertėmis

5 aukščiausios vertės

∅

1.7 - Mokytojai planuoja pamoką taip, kad į užduočių atlikimą būtų įtraukti visi klasės mokiniai **3,8**

1.2 - Mokytojai parengia papildomas užduotis gabesniems mokiniams, kurie greitai atlieka nurodytas užduotis **3,7**

1.3 - Mokytojai numato, kuriam mokiniui ar mokinių grupei reikės pagalbos atliekant užduotis ir iš anksto tam pasirengia **3,5**

1.4 - Mokytojai naudoja įvairius naujos medžiagos pristatymo būdus, padedančius mokiniams, turintiems vyraujančią regimąją ar girdimąją atmintį ar kinestezinį intelektą **3,5**

1.5 - Mokytojai, skirdami sudėtingesnes užduotis mokiniams, apgalvoja galimybes mažiau pažangiems mokiniams palengvinti tų užduočių atlikimą: leidžia naudotis žodynu, atlikti užduotį kartu su draugu ir pan. **3,4**

5 žemiausios vertės

∅

1.6 - Mokytojai leidžia vieniems mokiniams atlikti užduotį raštu, o kitiems – žodžiu **2,5**

1.1 - Mokytojai numato, o mokiniai pasirenka, kiek jie sugebės išmokyti žodžių ar atlikti pratimų **2,6**

1.9 - Mokytojai pamokos metu mokiniams skiria skirtingas užduotis **2,9**

1.8 - Mokytojai planuodami pamoką numato, kurias užduotis dalis klasės mokinių atliks susiaurintas arba praplėstas **3,3**

1.5 - Mokytojai, skirdami sudėtingesnes užduotis mokiniams, apgalvoja galimybes mažiau pažangiems mokiniams palengvinti tų užduočių atlikimą: leidžia naudotis žodynu, atlikti užduotį kartu su draugu ir pan. **3,4**

Didžiausias poreikis keistis

∅

1.4 - Mokytojai naudoja įvairius naujos medžiagos pristatymo būdus, padedančius mokiniams, turintiems vyraujančią regimąją ar girdimąją atmintį ar kinestezinį intelektą **3,1**

1.2 - Mokytojai parengia papildomas užduotis gabesniems mokiniams, kurie greitai atlieka nurodytas užduotis **3,0**

1.5 - Mokytojai, skirdami sudėtingesnes užduotis mokiniams, apgalvoja galimybes mažiau pažangiems mokiniams palengvinti tų užduočių atlikimą: leidžia naudotis žodynu, atlikti užduotį kartu su draugu ir pan. **2,9**

1.7 - Mokytojai planuoja pamoką taip, kad į užduočių atlikimą būtų įtraukti visi klasės mokiniai **2,9**

1.8 - Mokytojai planuodami pamoką numato, kurias užduotis dalis klasės mokinių atliks susiaurintas arba praplėstas **2,9**

IŠVADOS

Analizuojant tyrimo duomenis galima būtų išskirti vyraujančias pasirinkto analizuojamo rodiklio stipriausias puses. Mokytojai numato kuriam mokiniui ar mokinių grupei reikės papildomos pagalbos ir tam pasirengia. Reikėtų pastebėti, kad prie nurodytų stiprybių yra ir didžiausias poreikis keistis. Mokytojai nurodo, kad reikėtų pokyčių norint įtraukti visus mokinius į užduočių atlikimą taip pat reikėtų pokyčių naudojant įvairios medžiagos pristatymo būdus, padedančius mokiniams, turintiems vyraujančią regimąją ar girdimąją atmintį ar kinestezinį intelektą. Respondentai nurodo, kad rengiant papildomas užduotis gabiems mokiniams taipogi reikėtų pokyčių, reikėtų pokyčių ir skiriant sudėtingesnes užduotis mokiniams apsvarstyti galimybes mažiau pažangiems mokiniams palengvinti tų užduočių atlikimą, leidžia naudotis žodynu, atlikti užduotį kartu su draugu ar pan.

IŠVADOS

Apibendrinant žemiausias vertes gavusius teiginius reikėtų pastebėti, kad iš esmės mokytojai retai leidžia vieniems mokiniams užduotį atlikti žodžiu, o kitiems raštu, mokytojai retai numato ir leidžia mokiniams pasirinkti kiek žodžių ar pratimų jie tą pamoką išmoks. Mokytojai retai skiria mokiniams skirtingas užduotis, retai numato kokias užduoties dalis mokiniai atliks susiaurintas arba praplėstas. Reikėtų pastebėti, kad teiginys: Mokytojai skirdami sudėtingesnes užduotis mokiniams apgalvoja galimybes mažiau pažangiems mokiniams palengvinti tų užduočių atlikimą: leidžia naudotis žodynu, atlikti užduotį kartu su draugu ir pan.

SIŪLYMAI

- ◉ Pamokos metu mokytojai galėtų tam tikras užduotis leisti mokiniams atlikti žodžiu, o kitiems raštu.
- ◉ Mokytojai galėtų pamokos metu mokiniams skirti skirtingas užduotis, diferencijuoti namų darbus.
- ◉ Mokytojai pamokos metu galėtų pateikti tos pačios užduoties kelis variantus, praplėstą arba susiaurintą ir leisti mokiniams pasirinkti kurį variantą pasirinkti.
- ◉ Mokytojai galėtų tam tikrais atvejais leisti mokiniams pasirinkti kiek žodžių ar pratimų jie pamokos metu išmoks.
- ◉ Reikėtų ištirti mokinių pasirenkamųjų dalykų paklausą.
- ◉ Rekomenduotina suorganizuoti seminarą mokytojams apie mokymosi veiklos diferencijavimą ir individualizavimą.

TYRIMO REZULTATAI

- ⊙ *Išanalizavus tyrimo duomenis:*
- ⊙ **2.5.1. Mokymosi poreikių nustatymas** - įvertinta **4 kokybės lygiu**, kas reiškia, kad vyrauja teigiami požymiai, stipriosios savybės.
- ⊙ **2.5.2. Mokymosi veiklos diferencijavimas** - įvertinta **3 kokybės lygiu**, kas reiškia, kad veikla yra tinkama, kryptinga, lanksti ir paveiki.

DĒKOJAME TYRIMO DALYVIAMS,
MOKYTOJAMS IR MOKINIAMS UŽ
NUOŠIRDŽIUS ATSAKYMUS
ATLIEKANT VIDAUS VERTINĪMĀ!